

Міні – лекція на тему:
«Форми взаємодії ДНЗ й родини щодо виховання
духовно-моральних цінностей»

Пробудження духовності відбувається в ранньому дитинстві, і визначну роль у її розвитку відіграє сім'я, однією з функцій якої є передача дитині духовної спадщини, яку має суспільство на даному етапі історичного розвитку. Сім'я стає першим осередком духовного виховання, особливо якщо в ній зберігаються духовні цінності, в результаті чого дитина є зануреною в атмосферу духовності. Духовні ідеали, смисли та цінності, засвоєні у ранньому дитинстві, суттєво впливають на подальше духовне зростання особистості.

Нажаль, дослідники констатують, що переважна більшість сучасних батьків з певних причин не спроможна повною мірою дбати про духовний розвиток своїх дітей. У більшості батьків відсутня елементарна педагогічна культура, вони не володіють засобами гуманістичного спілкування, на базі якого зароджуються, розвиваються і зміцнюються духовні потреби дітей. При цьому сучасним батькам бракує часу на читання ґрунтовної наукової літератури щодо проблем виховання і на саме виховання дітей. Увага батьків зосереджена, перш за все, на матеріальному забезпеченні сім'ї, на проблемах її виживання.

Одним з головним завданням, яке стоїть перед педагогом це допомогти батькам у вихованні духовно-моральних цінностей у дитини. Для цього потрібно використовувати різні форми роботи, завдяки яким знайомити з методами та засобами виховання дітей.

Форми взаємодії ДНЗ й родини:

Відвідування родини дитини

Відвідування родини дитини багато дає для її вивчення, встановлення контакту з дитиною, її батьками, з'ясування умов виховання. Педагогові необхідно заздалегідь погодити з батьками зручний для них час відвідування, а також визначити мету свого візиту. Прийти до дитини додому - це прийти в гості. Виходить, треба бути в гарному настрої, привітним, доброзичливим. Варто забути про скарги, зауваження, не допускати критики на адресу батьків, їхнього сімейного господарства, способу життя, поради (одиночні!) давати тактовно, ненав'язливо. Поведінка і настрій дитини (радісний, розкутий, притихлий, збентежений, привітний) також допоможуть зрозуміти психологічний клімат родини.

День відкритих дверей

День відкритих дверей, будучи досить розповсюдженою формою роботи, дає можливість познайомити батьків з дошкільним закладом, його традиціями, правилами, особливостями освітньо-виховної роботи, зацікавити нею й залучити до участі. Проводиться як екскурсія по дошкільній установі з відвідуванням групи, де виховуються діти батьків, які прийшли. Можна показати фрагмент роботи дошкільної установи щодо духовно-морального виховання дітей.

Бесіди

Бесіди проводяться як індивідуальні, так і групові. І в тім і в іншому випадку чітко визначається мета: що необхідно з'ясувати, чим можемо допомогти. Зміст бесіди лаконічний, значимий для батьків, підноситься таким чином, щоб спонукати співрозмовників до висловлення. Педагог повинен уміти не тільки говорити, але й слухати батьків, виражати свою зацікавленість, доброзичливість.

Консультації

Звичайно складається система консультацій, які проводяться індивідуально або для підгрупи батьків. На групові консультації можна запрошувати батьків різних груп, що мають однакові проблеми або, навпаки, успіхи у вихованні. Цілями консультації є засвоєння батьками певних знань, умінь; допомога їм у розв'язанні проблемних питань. Форми проведення консультацій різні (кваліфіковане повідомлення фахівця з наступним обговоренням; обговорення статті, заздалегідь прочитаної всіма запрошеними на консультацію; практичне заняття, наприклад, на тему "Знайомимо зі звичаями та традиціями українського народу").

Семінари-практикуми

Батьки, особливо молоді, мають потребу в придбанні практичних навичок виховання дітей. Їх доцільно запрошувати на семінари-практикуми. Ця форма роботи дає можливість розповісти про способи й прийоми навчання й показати їм: як прищепити дітям відчуття доброти, милосердя, які читати книжки.

Батьківські збори

Батьківські збори проводяться групові й загальні (для батьків усього закладу). Щорічно одні збори доцільно присвячувати обговоренню сімейного досвіду виховання дітей, де батьки діляться своїм досвідом у вихованні дітей.

Круглий стіл

Беруть участь вихователь-методист, психолог, вихователі груп, інші фахівці та батьки. Учасники вільно спілкуються один з одним. Такі засідання можна провести в кожній віковій групі. Доцільно використовувати такі методи, як постановка дискусійних питань, аналіз педагогічних ситуацій, повідомлення фахівців з проблеми, обмін досвідом батьків, відповіді на їхні питання фахівців. Тут можна показати батькам відкрите (або відеозапис) заняття з

дітьми, організовувати виставку літератури для дітей і батьків по проблемі. Пропонується розкрити батькам сутність навчання дошкільників, його специфіку, яка полягає у використанні ігрових прийомів. Як наочність доречним буде відкрите заняття для батьків з дітьми або ж відеоматеріали фрагментів занять, варто звернути увагу на дидактичний матеріал, методи навчання дітей, сюрпризні моменти на заняттях

Наочні форми

роботи з батьками включають підготовку пам'яток, журналів, папок – пересувок, матеріалу на стендах, фотовиставки й ін. Педагог висвітлює актуальні проблеми, відповідає на хвилюючі батьків питання. Варто не захоплюватися теорією питання, а підносити матеріал переконливо, доступно, опираючись на їхній досвід.

Брифінг

Зустріч, на якій коротенько викладається позиція по одному зі злободенних питань. Може проводитися вихователем-методистом, вихователем групи або фахівцем, що заздалегідь готується до відповіді на запитання по певній темі. Дозволяє максимально активізувати батьків. Дві команди, одна задає питання – інша відповідає; організатор задає питання – батьки відповідають.

Батьківські конференції

Основна мета конференції - обмін досвідом сімейного виховання. Батьки заздалегідь готують повідомлення, педагог при необхідності надає допомогу у виборі теми, оформленні виступу. На конференції може виступити фахівець. Його виступ дається "для запалу", щоб викликати обговорення, а якщо вийде, то й дискусію. Конференція може проходити в рамках однієї дошкільної установи, але практикуються й конференції міських, районного масштабу. Важливо визначити актуальну тему конференції ("Прилучення дітей до національної культури", "Роль родини у вихованні дитини"). До конференції готуються виставка дитячих робіт, педагогічної літератури, матеріалів, які відбивають роботу дошкільних установ, і т.п. Завершити конференцію можна спільним концертом дітей, співробітників дошкільного закладу, членів родин.

"Батьківська пошта" і "Телефон довіри"

Це нетрадиційні форми спілкування з родиною. Враховується зайнятість батьків. Будь-який член родини має можливість у короткій записці висловлювати сумніви з приводу методів виховання своєї дитини, звернутися по допомогу до конкретного фахівця й т.п. Телефон довіри допомагає батькам анонімно з'ясувати які-небудь значимі для них проблеми, попередити педагогів про помічені незвичайні прояви дітей.

Бібліотека ігор (ігротека)

Нетрадиційна форма взаємодії з родиною. Оскільки ігри вимагають участі дорослого, це змушує батьків спілкуватися з дитиною. Якщо традиція

спільних домашніх ігор прищеплюється, у бібліотеці з'являються нові ігри, придумані дорослими разом з дітьми.